

**ҚАЗАҚСТАН  
РЕСПУБЛИКАСЫ  
ІШКІ ІСТЕР  
МИНИСТРЛІГІ**



**МИНИСТЕРСТВО  
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ  
РЕСПУБЛИКИ  
КАЗАХСТАН**

010000, Астана қаласы,  
Тәуелсіздік даңғылы, 1  
тел.: 8 (7172) 72 22 31  
электрондық мекенжай: kense@mvd.kz

010000, город Астана  
проспект Тәуелсіздік, 1  
тел.: 8 (7172) 72 22 31  
электронный адрес: kense@mvd.kz

20 \_\_\_\_ ж. \_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_

**Қазақстан Республикасының  
Парламенті Мәжілісінің  
депутаттары  
Т.Ы. Сыздықовқа  
Ж.А. Ахметбековқа  
Г.А. Баймахановаға  
А.О. Қоңыровқа  
В.Б. Косаревқа  
М.М. Магеррамовқа  
И.В. Смирноваға**

*2018 жылғы 01 ақпандағы  
№ДЗ-28 шығысқа*

***Құрметті депутаттар!***

Министрлік жолаушылардың ішкі тасымалының көптеген мәселелері, еліміздің автожолдарында адамдарды тасымалын жүзеге асыратын көлік құралдарының ревизиясын жүргізу туралы Сіздердің сауалыңызды қарады.

Бүгінгі таңда Қазақстанда шамамен 90,5 мың автобус тіркелген. Көлік құралдарының көрсетілген санын пайдалану жолаушылар тасымалын ұйымдастыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірқатар жүйелі мәселелердің бар екенін көрсетті, олар бойынша мүдделі ведомстволармен бірлесіп, шаралар қабылдау қажет.

Әдетте жүргізушілердің жол қозғалысы, көлік құралын пайдалану қағидаларын бұзуы және көліктің техникалық жағдайы үшін жауапты адамның оны бұзылған күйде шығаруы автобустардың жолаушыларды тасымалдау кезінде ЖКО-ның себептері болып табылады.

Ішкі істер органдарының соңғы 6 жыл бойы (2012 жылғы қаңтардан бастап) көлік құралдарының техникалық байқауын жүргізуді жүзеге асырмайтынын атап өту қажет. 2012 жылы осы функция бәсекелес ортаға және оны жеке диагностикалық станциялар жүзеге асырады (Қазақстан Республикасында құқық қорғау қызметі мен сот жүйесінің тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 17

тамыздағы № 1039 Жарлығы), ал сол жылғы 14 сәуірден бастап техникалық байқаудан өту туралы құжаттамалық растауды (желімделетін белгі) беру жойылды.

Бүгінгі таңда осы қызметке лицензиясы бар кәсіпкерліктің субъектілері және жеке тұлғалар рейстің алдында жүргізушілерді медициналық куәландырудан өтуі, автокөлік құралының техникалық байқаудан өтуі туралы белгілерді формальды қояды. Әдетте, бұл оларда өздерінің өндірістік-жөндеу базасының және жекелеген мамандардың болмауымен байланысты.

2014 жылдан бастап «Жол қозғалысы туралы» Заңымен полиция қызметкерлеріне көлік құралдарын себепсіз тоқтатуға тыйым салынды. Ішкі істер органдарының қызметкерлері автобустарды және өзге көлік құралдарын тексеруді жедел-профилактикалық іс-шараларды жүргізу кезінде полицияның стационарлық посттарында ғана, сондай-ақ көлік құралдары жүргізушілерінің жол қозғалысы қағидаларын бұзған жағдайда тексеруді жүзеге асырады.

«Автомобиль көлігі туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі № 476 заңында тұрақты емес (жолаушыларды белгіленген қозғалыс бағытынсыз тасымалдау)автомобиль тасымалының нақты анықтамасы жоқ, бұл заңсыз тасымалдаушылар үшін жолаушыларды «Автомобиль көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларына» қайшы тасымалдауға жағдайлар құрайды.

Заңды және заңсыз тасымалдаушылардың қызметін реттеу мақсатында «Автомобиль көлігі туралы» Заңға тиісті өзгеріс енгізу қажет.

Жолаушылар тасымалын жүзеге асыратын, техникалық байқаудан өтпеген, рұқсатсыз қайта жабдықталған автобустар анықталған жағдайда олардың лицензиясын кері қайтарып алу не оның әрекетін тоқтата тұруды заңнама жүзінде енгізуді қажет деп есептейміз. Сондай-ақ тұрақты немесе тұрақты емес жолаушылар тасымалын жүзеге асыруға рұқсат берілетін көліктің жасын шектеу қажет.

Инвестициялар және даму министрлігінің Көлік комитеті атынан жолаушылардың автомобильді тасымал саласындағы реттеуді және бақылауды жүзеге асыратын бір мемлекеттік органды анықтап, оларға құжаттарды және тасымалдаушылардың тасымал кезінде қауіпсіздіктің талаптарын сақтауды тексеру үшін автобустарды тоқтату құқығын беру қажет деп ойлаймын.

### ***Шетел азаматтарының Қазақстан Республикасын қиып өтуіне қатысты***

Қазақстан Республикасының заңнамасына және ТМД-ның барлық шекаралас мемлекеттерімен (Түркменстаннан басқа) Халықаралық келісімдерге сәйкес визасыз режим орнатылған. Шетел азаматтар келуінің есебі «Бүркіт» Бірыңғай ақпараттық жүйесі арқылы жүзеге асырылады.

«Шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес көшіп келушілер шекараны кесіп өткеннен кейін 5 күнтізбелік күн ішінде Қазақстан Республикасының ішкі істер органдарында

тіркелуге міндетті. Осы тіркеу болмаған жағдайда әкімшілік жауапкершілік *(ескерту, айыптұл немесе шығарып тастау)* басталады.

Көрсетілген мерзімде заңда белгіленген тәртіпте адамға еліміздің аумағы арқылы транзитпен өтуге рұқсат етіледі. Алдағы цифрландыру және автоматтандыру шеңберінде «Бүркіт» БАЖ-ды *(әкімшісі – Қазақстан Республикасының ҰҚК)* жаңғырту ұсынылады, ол шетелдіктер шекараны қиып өткеннен кейін олардың жүрген жерін онлайн режимде бақылауға жол беруші еді.

Министрліктің Тергеу департаменті Ақтөбе облысында Өзбекстан Республикасының 52 азаматының автобуста қайтыс болу фактісі бойынша Қазақстан Республикасы ҚК 345-бабының 4-бөлігі *(Абайсызда екі және одан да көп адамның өліміне әкеп соққан көлік құралдарын басқаратын адамның жол жүрісі немесе көлік құралдарын пайдалану қағидаларын бұзуы)* және Қазақстан Республикасы ҚК 348-бабының 4-бөлігі бойынша *(Абайсызда екі және одан да көп адамның өліміне әкеп соққан көлік құралдарын сапасыз жөндеу немесе оларды техникалық ақауларымен пайдалануға шығару)* тергеуде.

Тергеу автобустың «Шымкент – Самара» автожолының 1068 км-да техникалық түзу еместігіне байланысты одан әрі қозғалуды тоқтатқанын анықтады. Бұл туралы төтенше қызметтерге хабарламай, жолаушылардың қауіпсіздігіне шаралар қабылдамай, 2015 жылғы 26 наурызда Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі бекіткен «Автомобиль көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларды» бұза отырып, автобустың жүргізушілері жанып тұрған дәнекерлеуіш шамның көмегімен көлік құралының салонын жылыта бастаған, онда абайсызда ашық іштіліктен төгілген бензинге байланысты өрт шыққан.

Қазіргі уақытта қамауда ұстау бұлтартпау шарасын таңдай отырып, автобустың жүргізушілері Ф.М. Пернебеков, Н.А. Қырғызбаев пен Б.М. Танатов қылмыстық жауапкершілікке тартылуда, оның барысында техникалық түзу емес автобусты жолға шығарудың себептері, жағдайлары мен негіздері анықталатын болады.

Қылмыстық істі тергеудің аяқталуы бойынша Қазақстан Республикасының ҚПК 200-бабының тәртібінде ұсыну шығарылады және тиісті мемлекеттік, өкілетті органдарға шаралар қабылдау үшін жолданатын болады.

*Құрметпен,*

**Министр**

**Қ. Қасымов**

Орын: Абенов Б.Н.  
тел.8(7172)715021

**Депутатам  
Мажилиса Парламента  
Республики Казахстан  
Сыздыкову Т.И.  
Ахметбекову Ж.А.  
Баймахановой Г.А.  
Конурову А.О.  
Косареву В.Б.  
Магеррамову М.М.  
Смирновой И.В.**

*на исх. №ДЗ-28  
от 01.02.2018 года*

***Уважаемые депутаты!***

Ваш запрос о многочисленных проблемах внутренних перевозок пассажиров, проведении ревизии транспортных средств, осуществляющих перевозку людей на автодорогах страны министерством рассмотрено. На сегодняшний день в Казахстане зарегистрировано порядка 90,5 тыс. автобусов. Эксплуатация указанного количества транспортных средств, показала ряд системных проблем в сфере организации и обеспечения безопасности пассажирских перевозок, по которым необходимо комплексно с заинтересованными ведомствами принимать меры.

Зачастую причинами ДТП при перевозке пассажиров автобусами является нарушение водителями правил дорожного движения, эксплуатации транспортного средства и выпуск неисправного транспорта, лицом ответственным за ее техническое состояние.

Необходимо отметить, что органами внутренних дел на протяжении последних 6 лет (с января 2012 года) не осуществляется проведение технического осмотра транспортных средств. В 2012 году эта функция передана в конкурентную среду и осуществляется частными диагностическими станциями (п. 3 Указа Президента РК от 17.08.2010 г. № 1039 «О мерах по повышению эффективности правоохранительной деятельности и судебной системы в РК»), а с 14 апреля того же года была отмена выдача документального подтверждения о прохождении техосмотра (клеящегося знака).

На сегодняшний день, субъектами предпринимательства и физическими лицами, имеющие лицензию на данную деятельность, процесс прохождения предрейсового медицинского освидетельствования водителей, технического осмотра автотранспортного средства носит формальный характер. Как правило, это связано с отсутствием у них собственной производственно-ремонтной базы и отдельных специалистов.

Законом «О дорожном движении» сотрудникам полиции с 2014 года запрещены беспричинные остановки транспортных средств. Сотрудники

органов внутренних дел осуществляют проверку автобусов и иные транспортные средства только на стационарных постах полиции, при проведении оперативно-профилактических мероприятий, а также в случае нарушения водителями транспортных средств, правил дорожного движения.

В законе «Об автомобильном транспорте» от 4 июля 2003 года №476 отсутствует четкое определение нерегулярных автомобильных перевозок (*перевозка пассажиров без установленных маршрутов движения*), что создает условия для нелегальных перевозчиков перевозить пассажиров вопреки правилам «Перевозки пассажиров и багажа автомобильным транспортом».

В целях упорядочивания деятельности законных и незаконных перевозчиков необходимо внести соответствующее изменение в Закон «Об автомобильном транспорте».

Считаем необходимым ввести законодательно, в случае выявления автобусов, осуществляющих перевозки пассажиров, не прошедших технический осмотр, переоборудованных без разрешения, норму отзывающую либо приостанавливающую действие их лицензии. А также ограничить возраст транспорта, допускаемого к осуществлению регулярных и нерегулярных пассажирских перевозок.

Возникает необходимость определить один государственный орган, осуществляющий регулирование и контроль в сфере автомобильных пассажирских перевозок в лице Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию, наделив их правом остановки автобусов для проверки документов и соблюдения перевозчиками требований безопасности при перевозках.

#### ***Касательно пересечения иностранными гражданами через границу Республики Казахстан.***

В соответствии законодательством Республики Казахстан и Международными соглашениями со всеми приграничными государствами СНГ (*кроме Туркменистана*) установлен безвизовый режим. Учет въезда иностранных граждан осуществляется посредством Единой информационной системой «Беркут».

Согласно ст. 5 Закона РК «О правовом положении иностранцев» иммигранты обязаны, после пересечения границы в течение 5 календарных дней зарегистрироваться в органах внутренних дел Республики Казахстан. В случае отсутствия данной регистрации, наступает административная ответственность (*предупреждение, штраф или выдворение*).

В указанный срок, в законном порядке позволяет лицу, транзитом проехать через территорию нашей страны. В рамках предстоящей цифровизации и автоматизации предлагается модернизировать ЕИС «Беркут» (*Администратор КНБ РК*), которая позволяла бы в онлайн режиме, отслеживать местонахождение иностранцев после пересечения ими границы.

Следственным департаментом министерства по факту гибели 52-х граждан Республики Узбекистан в автобусе Актюбинской области,

расследуются уголовные дела по ст. 345 ч.4 УК РК (*Нарушение лицом, управляющим транспортным средством правил дорожного движения или эксплуатация транспортных средства, повлекшее по неосторожности смерть двух и более лиц*) и по ст. 348 ч.4 УК РК (*Недоброкачественный ремонт транспортных средств или выпуск их в эксплуатацию с техническими неисправностями, лицом ответственным за техническое состояние, повлекшее по неосторожности смерть двух и более лиц*).

Расследованием установлено, что на 1068 км.автотрассы «Шымкент-Самара» автобус, из-за технической неисправности дальнейшее движение прекратил. Не сообщив об этом в экстренные службы, не приняв меры к безопасности пассажиров, в нарушении «Правил перевозок пассажиров и багажа автомобильным транспортом» от 26.03.2015 г., утвержденное Министерством по инвестициям и развитию РК, водители автобуса с помощью зажженной паяльной лампы стали обогреть салон транспортного средства, где из-за разлитого по неосторожности бензина в открытой емкости, произошел пожар.

В настоящее время к уголовной ответственности привлекаются водители автобуса Пернебеков М.Ф., Кыргызбаев Н.А. и Танатов Б.М. с избранием меры пресечения заключения под стражей, в ходе которой будут устанавливаться причины, условия и основания выпуска технически неисправного автобуса на линию.

По окончанию расследования уголовного дела в порядке ст. 200 УПК РК будет внесено представление в соответствующие государственные, уполномоченные органы для принятия мер.

*С уважением,*

**Министр**

**К. Касымов**

Исп: Абенов Б.Н.  
тел.8(7172)715021

